

Efektivní využívání přenosové soustavy a distribučních soustav na hladinách VVN a VN v oblasti výkonové složky odběru elektřiny

**Koncepce propojení nového designu trhu
v elektroenergetice s požadavky na změnu v regulovaných
cenách a tarifech**

Manažerský souhrn – revize 2026

Úvod

Aktuální nastavení změny tarifní struktury (*Efektivní využívání přenosové soustavy a distribučních soustav na hladinách VVN a VN v oblasti výkonové složky odběru elektřiny*) vychází z [Koncepce propojení nového designu trhu v elektroenergetice s požadavky na změnu v regulovaných cenách a tarifech](#) (dále jen Koncepce), kterou ERÚ veřejně konzultoval a zveřejnil již v roce 2022. Koncepce představuje dlouhodobou strategii pro úpravu tarifní struktury v elektroenergetice na všech napěťových hladinách. Od zveřejnění Koncepce probíhaly další práce na specifikaci konkrétní podoby změny tarifní struktury v pracovních skupinách pod vedením ERÚ i otevřené konzultace s veřejností. Na změnách tarifní struktury se tak kromě ERÚ podíleli mimo jiné zástupci ministerstev, účastníků trhu s elektřinou (zákazníků, provozovatelů soustav, výrobců elektřiny, provozovatelů zařízení pro ukládání elektřiny a obchodníků) i zástupci spotřebitelských organizací a dalších zájmových skupin. Změna tarifní struktury se v první fázi dotkne účastníků trhu připojených k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě na hladinách VVN a VN, netýká se účastníků trhu připojených na hladině NN, tedy domácností a malých podnikatelů. Sekundární legislativa je pro změny na hladinách VVN a VN již schválena a implementována s odloženou účinností od roku 2027 z důvodu poskytnutí dostatečného času na přípravu pro všechny účastníky trhu s elektřinou.

Cíle

- Vyšší využití a efektivita provozu a rozvoje přenosové soustavy a distribučních soustav
 - Uživatelé soustavy dlouhodobě drží rezervované příkony, které nevyužívají, aniž by hradili veškeré související náklady.
- Adresné přiřazení nákladů
 - Cena, kterou odběratel hradí, bude odpovídat nákladům a přínosům, které v soustavě vyvolává.
- Zohlednění požadavků nové energetiky
 - Integrace nových technologií a nových účastníků trhu.

Cílem není vybrat vyšší finanční prostředky od účastníků trhu. Celkový objem regulovaných plateb je dán pravidly regulace a zůstane změnou tarifní struktury nedotčen, návrh tedy nepřináší více peněz provozovatelům soustav.

Hlavní změny na VVN a VN

- Zrušení ceny za rezervovanou kapacitu a ceny za její překročení, vytvoření ceny za rezervovaný příkon předávacího místa a maximální odebraný výkon
 - Změna způsobu úhrad posílí ekonomickou motivaci ke sladění příkonu s reálnou potřebou, bude tedy lépe ekonomicky odrážet náklady, které odběratelé svým chováním v síti vyvolávají.

- Zároveň dochází k odstranění nepřiměřených dopadů na účastníky trhu díky dvěma tarifům, které budou odběratelům automaticky přiřazovány tak, aby byla platba účastníků trhu nižší. Pro účastníky s velmi malým využitím rezervovaného příkonu zůstává zachována i možnost volby jednosložkové ceny pro další eliminaci dopadů.
- Omezení speciálních režimů zpoplatnění
 - Omezení výjimek, které neodpovídají vyvolaným nákladům, především u výrobců elektřiny a tam, kde se výjimky zakládají pouze na specifické technologii zákazníka.
- Zohlednění bezpečnosti soustavy
 - Budou zohledněny přínosy účastníků, kteří posilují bezpečnost a stabilitu soustavy

Dopady na hladinách VVN a VN

Aktuálně navrhovaná změna tarifní struktury se nedotkne všech skupin odběratelů stejným způsobem. Dopady na zákazníky budou převážně pozitivní. Naopak díky omezení výjimek dojde k navýšení plateb u výrobců elektřiny. U provozovatelů lokálních distribučních soustav bude v podstatě zachována současná výše plateb.

Dopady na celkovou platbu za dodávku elektřiny (včetně obchodní složky ceny)	Platba po změně tarifní struktury [tis. Kč]	Platba aktuálně [tis. Kč]	Absolutní dopad [tis. Kč]	Relativní dopad [%]
Zákazník	64 252 011	64 707 510	-455 498	-0,7 %
Výrobce elektřiny	21 771 250	21 325 677	445 573	2,1 %
Provozovatel LDS	24 691 225	24 681 299	9 925	0,0 %
Celkem	110 714 486	110 714 486		

Změna plateb za dodávku elektřiny maximálně do 10 % se týká 88 % odběratelů, kteří dohromady hradí 98 % celkové platby za dodávku elektřiny. Zbýlých 12 % odběratelů jsou odběratelé s málo optimalizovaným rezervovaným příkonem.

Dopady budou průběžně vyhodnocovány a v návaznosti na plnění cílů bude případně docházet k parametrickým úpravám. Zároveň budou v tarifních podmínkách zohledněny případné budoucí formy podpory, např. kapacitní mechanismus.

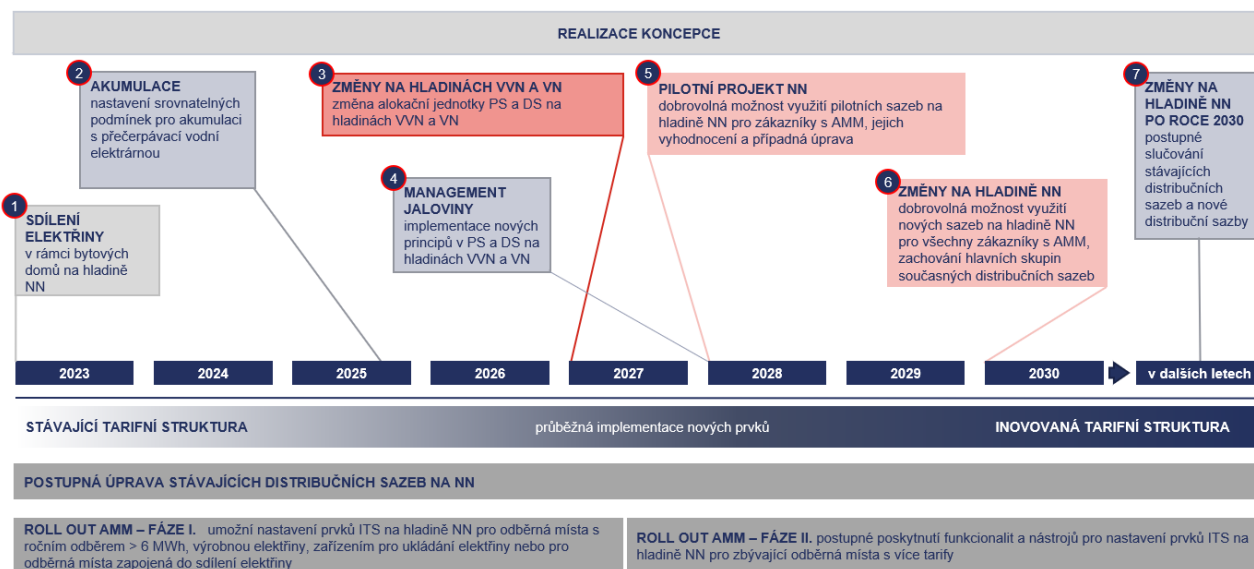
Přínosy na VVN a VN

Transformace energetiky vyvolává akutní potřebu změn tarifní struktury, nemají-li nekontrolovatelně růst nezbytné investice do přenosové soustavy a distribučních soustav. Klíčovou změnou tarifní struktury, tedy zrušením ceny za rezervovanou kapacitu a jejím nahrazením cenou za rezervovaný příkon a cenou za maximální odebraný výkon, dojde k přímému spojení dlouhodobých i aktuálních požadavků účastníků trhu na cenu služby přenosové i distribuční soustavy. V důsledku této změny očekáváme snížení celkového rezervovaného příkonu zákazníků, výrobců elektřiny a provozovatelů lokálních distribučních soustav o přibližně 3 300 MW, což je snížení celkového rezervovaného příkonu uvedených účastníků trhu s elektřinou o přibližně 15 % s potenciálem úspory budoucích investičních prostředků provozovatelů soustav ve výši minimálně 4,2 mld. Kč. Zároveň změny tarifní struktury vytvoří efektivní prostředí i pro nové požadavky odběratelů a může omezit spekulativní rezervace příkonu v odhadované výši necelých 150 MW ročně. Aktuálně navrhovaná změna tak může přinést i další průběžné roční snížení budoucích investičních prostředků provozovatelů soustav v odhadované výši 190 mil. Kč ročně. Snížení investičních prostředků provozovatelů soustav se projeví budoucím snížením nákladů pro všechny odběratele oproti situaci, kdy by byla zachována současná tarifní struktura. Snížení rezervovaného příkonu však může být i významnější v závislosti na skutečné reakci jednotlivých účastníků trhu.

Uvolnění nevyužitého rezervovaného příkonu a jeho reálné využití jinými účastníky trhu přinese i další tržby z ceny za maximální odebraný výkon, ze kterých bude uhrazena část fixních nákladů na provoz soustav. Fixní náklady na provoz soustav se rozloží na více účastníků trhu a stávající účastníci trhu tak budou moci hradit nižší ceny zajišťování přenosu a distribuce elektřiny v porovnání se situací, kdy by

k inovaci tarifní struktury nedošlo. Potenciál tohoto příspěvku je cca 2,5 mld. Kč ročně, tedy přibližně 3,8 % z upravených povolených výnosů provozovatelů soustav.

Aktuální harmonogram změn tarifní struktury – aktuální fáze změny tarifní struktury je uvedena pod číslem 3.

Detailnější informace ke koncepci jsou uvedeny na [webu ERÚ](#).